

✎ Natis 12.000, cena ene številke 4 vinarje. ✎

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi četrtek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

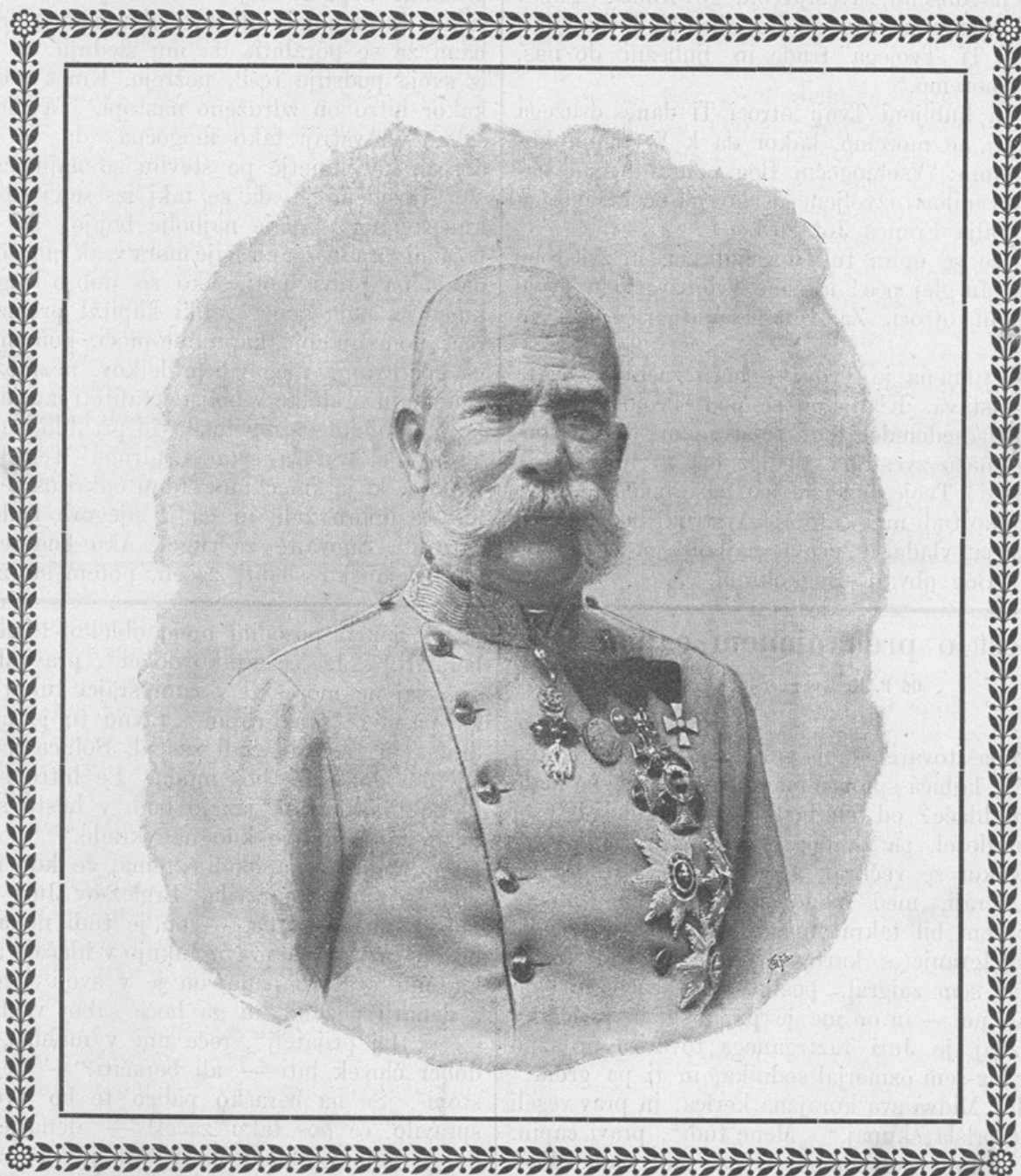
Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—,
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—,
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K. 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 5.

V Ptuj v nedeljo dne 26. avgusta 1900.

I. letnik.



✎ Cesar Franc Jožef I., ob 70. rojstnem dnevu. ✎

Avstrija bodi srečna.

18. avgusta 1830 — 18. avgusta 1900

k sedemdesetem rojstnem dnevu našega cesarja Franca Jožefa I.

Od obali Adrije do Krkonošev, od tirolskih planin do sedmograške meje doni iz milijon in milijonov grl krepko in milo „**Bog obvari, Bog ohrani, nam cesarja Avstrijo.**“ Mlado in staro poje iz celega srca pesem cesarsko. V velikih mestih, kakor v mali vasici donijo zvonovi v čast našemu blagemu in hrabremu vladarju ob sedemdesetem rojstvem dnevu.

Ne praznujemo samo rojstni dan vladarja, mi praznujemo sedemdeseti rojstni dan našega dobrega očeta, in z navdušeno zavestjo mu govorimo: „Oče! Tvoje celo življenje ni družega kot skrb za Tvoje ljudstvo, in mi Ti Tvojega truda in ljubezni do nas, povrniti ne moremo.“

Zvesti in ljubljani Tvoji otroci Ti danes družega v dar prinesiti ne moremo, kakor da k Večnemu kličemo in molimo: Vsemogočni Bog, ohrani nam našega, po Tvoji milosti izvoljenega blagega očeta, našega cesarja in kralja Franca Jožefa I.

Vsaki oče se opira tudi na ljubezen in zvestobo svojih otrok. In glej oče! mi smo Tvoji zvesti in Tvoje ljubezni vredni otroci. Za Tebe damo našo kri in življenje.

Črna in rumena je Tvoja — naša zastava. Sveta nam je ta zastava. Klanjamo se pod Tvojo zastavo, in ob Tvojem sedemdesetem rojstvenem dnevu ponavljamo Ti našo zvestobo, podložnost in ljubezen.

Oče dragi! Tvoje bolečine so naše bolečine. Ako Ti trpiš, trpimo tudi mi. Zatorej: Avstrija! bodi srečna, ti imaš cesarja, vladarja, očeta, najboljšega očeta.

Bog obvari, Bog ohrani....

Povest o prekanjenem capinu.

Od P. K. Rosegger-ja.

(Konec.)

„Prav maš tovariš, moja sukna že res dosti zraka notri spušča, lajbiča sploh nimam, srajce je le še malo na meni, in hlače? od teh bodiva tiho. Tukaj bi grof seveda dobrodošel, pa žalibog — jaz in grof sva v sovraštvu! Kakor se večkrat zgodi, tako je tudi, ko smo karte igrali, med menoj in grofom do zamere prišlo. Jaz sem bil takrat njegov lovski strežnik, če me poznaš. Igranje s kartami bila je takrat moja nesreča. Jaz sem zaigral, postal sem jezen in sem ga ozmerjal, no — in on me je pa iz službe zapodil.“

Šele zdaj je Juri raztrganega tovariša prijazno pogledal. „Jaz sem ozmerjal sodnika, in ti pa grofa!“ je vzkliknil. „Midva sva korajžna kerleca, in prav veseli me, da sva prišla skupaj.“ „Mene tudi“, pravi capin. „In če dober svet potrebuješ, ti ga tudi dam. Veš! ko bi jaz na tvojem mestu bil, pa bi tudi šel h grofu po obleko. Ti bode že prav prišla.“

„Gotovo! s časom jo bom že potreboval“, pravi Juri. „Dobro toraj, tudi jas bom šel po njo.“

„V taki obleki hočeš iti?“ zareži se ježno capin.

„V novi obleki hočeš ti novo obleko izberati? Pri-

Snovajte društva, a ne konzumna društva!

Kmečkega stanu boljša prihodnost tiči v zjedjenju. To pa ne sme samo političnega, ampak tudi gospodarskega pomena biti. Da, zjedinjenje v gospodarskem oziru mora se celo napram političnemu priložnost dati, ker le na podlagi gospodarskega združenja zamora se stanje kmeta povzdigniti. Če je pa kmet enkrat prost in neodvisen, toliko samostojnejše bo tudi v političnih razmerah nastopiti zamogel. Kmeti kateri iz svojega gospodarstva nič ali le prav malo dohodkov doseže, tako da ga le stiska tare, tak kmet nima volje se v politične stvari mešati, njemu manjše veselja in samozaupnosti. S krulečim želodcem le praznim žepom stoji on omahljivo; on je le igralec, ki razumejo njegovo obupnost s praznimi obljubami za se porabiti, da mu slednjič še tisto, kar iz svoje podrtije rešil, požrejo. Kmet v državi je mehakor hitro on združeno nastopi. Ta moč bi bila posebno v Avstriji tako mogočna, da bi zamogla vladati doseči, ker kmetje po številu so najmočnejši stan.

Resnično je, da se taki izsesalci ubogega kmečkemu kmečke organizacije najboljše bojijo. Že iz te njihove bojazni zaradi organizacije mora vsak misleč kmet vedeti da je na pravi poti, ako se dobro organizira. Kmet v boju zoper veliki kapital premaguje je naravno reč: pomanjkanje kapitalne moči, pomanjkanje dobrih ga spečavanja njegovih pridelkov, nezmožnost njegove izdelke in pridelke v boljši kvaliteti izvajati. Vse to bo priganjalo, ga navdušilo in prisililo k gospodarskemu združenju. Snovajte take zadrage! Tem besedam morava vsakdo, ki je kmečkimu stanu odkritosrčen, mu v rešnici le dobro želi, in ga iz njegove bede rešiti hoče pritrditi. Snovajte zadrage! Ako bodele temu kliče tudi dejansko slediti začeli, potem ste že tudi stopi-

jatelj! jaz ti posodim mojo obleko, taka obleka je beračiti.“ „Ja, če si tako dober“, pravi Juri hvaležno, „pa saj ne moreš ti v sami srajci tukaj stati!“ „Zakaj pa ne?“ pravi capin, „ravno tu je nekaj maha dračja in tu bom tudi zaspal. Solnce je toplo, in se tudi dolgo ne boš mudil. Le hitro se sleči pa obleko tukaj pusti, jaz jo bom v hosto seboj vzel, pazil nanjo, da jo kdo ne vkrade.“

„Malo se na okoli ozrema, če kdo ne pride“ in glej — sta že opravila. Brglez-ov Juri ima capino obleko na sebi. Pa — on je tudi nekaj časa potrkboval, predno je pravo luknjo v hlačah zadel. Še nekaj mu v glavo pade, on je v svoji janki mošnjič z denarji pozabil, in ga hoče seboj vzeti.

„Hej prijatelj“, reče uni v mahu „ti znaš čisto dober človek biti — ali beračiti? — tega ti ne zstopiš. Še na beraško palico te bo tvoje beračenje spravilo, če boš tako začel! — denarje seboj vze da ga bojo v obleki našli, ko jo boš slekel! Rel bojo: kdo ima denar, ta si obleko tudi sam lahko kupi. In tebe boje ozmerjali in sramotno zapodili. Denar le tukaj pri obleki pusti, bom že jaz skrb da ga nikdo vkral ne bo.“

Tako gresta narazen. Brglez-ov Juri se veseli, se povsod tako dobri ljudje dobijo in vez razcukan

na pot, ki k zadovoljnosti in blagoru kmečkega stanu pelje.

Danes, ko so na Štajerskem skoz sklepe deželnega zbora zadevajoča združništva tla za obstoj takih zadrug pripravljena, in ko celo vojna uprava hoče pridelke naravnost od kmeta kupiti, naj se kmet potruži in posluži ponujajoče dobrote. Vsakogar je dolžnost, da skrbi za svojo in svoje družine boljšo prihodnost, in naj sliši tej ali oni stranki, ali pripada tej ali oni veri. Skoz kreditne zavode (Reiffeizenove zavode) reši se kmet iz rok brezvestnih skopuhov; skoz ustanovljenje prodajalnih zadrug se pa doseže, da se pridelki, ki jih kmetijstvo proizvaja kakor žito, sadje, plemenska in druga živina, mleko, maslo in sir, se po lahkem potu in kolikor mogoče drago prodati zamorejo.

Celó poljedeljsko ministerstvo, katero se presneto težko ta pravega hitro poprime, hoče v bližnji prihodnosti na delo stopiti in na sledeča nameravanja ozir jemati: 1. na skupno zvezo občin na deželi v svrhu rešitve gospodarskih vprašanj; 2. na ustanovitve poljedelskih kreditnih zadrug v vsaki občini na deželi; 3. na zvezo posamičnih kreditnih zadrug v glavno kreditno zadrugo; 4. za nakup poljedelskih potrebščin kakor umetni gnoj, klajo, stroje, itd. skoz kreditne zadruge; 5. na posebno pospeševanje ustanovljenja sirarnic, spečevanje prediva, hmeljarstva, viničarstva, žganjarstva, sadjereje, zelenjavoreje, konjereje, bikoreje itd. 6. na ustanovitev zadrug za prodajo žita itd.

Namen poljedeljskega ministerstva je hvalevreden. Vseedno pa bode dobro, ako kmet napram temu hvalevrednemu sklepu poljedelskega ministerstva, se ne pusti zapeljati in na to čakati, ampak hitro in določno se sam tega poprijeti, ker velikokrat se zgodi, da naj-

umazan jo maha proti gradu. Sram ga je samega sebe ko se med potjo ogleduje. Srečo ima, da ga nobeden znanec ne sreča. Ko pride do znamenja sv. Urbana, s katerim se dobro poznata, ker mimo njega je hodil v cerkev, pride mu skorej na misel da bi mu rekel: „ti, svet Urban, to ni resnica, ta obleka ne sliši meni. Le počakaj da pridem nazaj!“ — Jezus Marija, dva žandarja gresta sem. Pa onadva ne bota tega raztrganega lumpa pogledala. Danes iščeta nekega drugega, v drugi dobri obleki, in ravno takšnega kakor je v iskalnem pismu popisan.

Juri Brglez gre dalje in si misli: jaz se ne bom dolgo obotavljal, jaz bom povedal tako, kakor je res — potuhneno zleze v grad in prosi za novo obleko.

„Kakšno obleko?“

„Od milostljivega gospoda grofa — ker sem slišal, da vsakemu podarijo.

„Salemenski potepuh ti!“ vpije oskrbnik nad njim. In Jurček je bežal, da so ga komaj pete dohajale.

Ko je bil enkrat na varnem in sam, kjer se ni bilo treba ničesar hudega več bati, misli na svojega tovariša, in pravi: no, počakaj, da do tebe pridem. Da si ti mene imel za norca! Jaz ti bom povedal, da se boš na me spominjal.

Pride do hoste, in že od daleč proti mahu vpije: „Prijatelj veseli se zdaj!“

lepše namere pri poljedelskem ministerstvu le na papirju ostanejo.

Kako veliki zneski denarja se že na primer s pametnim mlekarstvom po združnem potu dajo doseči, razvidi se iz letnih poročil, žalibog v Avstriji še vse premalo ustanovljenih sirarnic. Tam na primer, kjer se združne sirarnice ustanovijo, predružači se na enkrat cela okolica v kratkem času. Živino- in klajoreja je v najlepšem cvetu, in to v blagor kmetijstva.

Vojska na Kineškem.

Prvi del vojne s Kinezi je dovršen: nad Pekinom plapolajo zastave mednarodnih vojev in poslaniki z vsemi tujci na angleškem poslaništvu in v francoski katedrali so rešeni. Tekom desetih dni so dosegle mednarodne čete, jedva 15000 mož, naravnost nepričakovano velike uspehe. Na maršu od Tientsina do Pekina so se vršili boji pri Pejtsangu, Yangtsunu, Nantsajtsunu, Hohsiwu, Tšangkiawanu in Tungčou, ter so bile zapored premagane kineške čete, katere so vodili generali Nieh, Ma, Lipingheng, mohamedanski tartar Funghfhiang in tudi princ Tuan. Okoli 100.000 Kinezov ni moglo zabraniti, da so se 15. t. m. Japonci, Rusi, Angleži in Američani polastili prestolnega mesta, čegar ozidje je visoko 11 do 13 m. ter do 18 m. široko. Kinezi so se sicer tudi še v zadnjem hipu upirali, ter so imeli mednarodne čete nekaj izgub, toda pomagalo ni nič. Cesarica-vdova, cesar, ves dvor, princ Tuan in vsi boksarji so pobegnili v mesto Sansi. Mednarodne čete imajo sedaj celo progo od luke do Taku, preko Tientsina in do Pekina v svoji oblasti. Grof Waldersee bo imel še mnogo dela, predno bo tudi druge kraje z vojsko do mira pripravil. Kakor je povedal

Prijatelj molči. Počasi leze tje, in kuka, voha in išče.

„No prijatelj, ali ni nobenega tukaj?“

Juri Brglez-ov, kaj če zdaj narediti? On si neve pomagati. Nek kmet pride mimo in temu pripoveduje kaj se mu je pripetilo, in ga vpraša kje bi zdaj njegov dober tovariš z obleko znal biti?

„Všel je, ti prismoda!“ zakriči kmet.

„Ne, ne pravi Juri, v sami srajci naj bi všel?“

„On ima ja tvojo obleko.“

„Moja je bila skupaj zavezana.“

„O ti!“ pravi kmet, in se potrka s prstom na čelo.

Juri pomišlja, položi prst na nos, in dolgo, dolgo premišlja.

Lump capinasti! si misli, ne, ne, to ni za verjeti; kako bi zamoglo kaj tacega komu na misel priti! Ali — ali je bil res toliko prebrisan! On je svojo obleko oblekel?

„Gotovo je bil toliko prekanjen“, pravi kmet.

Kaj pa mi je zdaj početi? misli Juri kazajé na svojo razdrapano obleko. „V takih peklenskih cunjah se ne upam med ljudi.“

„No, pa pojdi v sodnijo“, mu svetuje kmet.

Prekleta težka reč je to, misli Juri; danes še enkrat pred sodnika iti! Težko ali netežko, enkrat

v Kasselu nemški cesar, je predlagal Walderseeja vrhovnim poveljnikom ruski car.

V Pekinu divja sedaj po ulicah krvavi boj. Mednarodne čete bombardirajo notranje, takozvano prepovedano mesto, kjer so cesarske palače, katere pa Kinezi vstrajno branijo. Del mesta je v plamenih. Ali je cesarica vdova še v Pekinu, se ne mora reči, kajti poročila govoré različno. Admiral Bruce je brzojavil iz Čifuja, da brani cesarici odhod princ Yung; tudi nemški konzul v Čifuju meni, da je cesarica še v notranjem mestu. V nedeljo pa je došla brzojavka Lihung-čanga, da se je odpeljala cesarica z dvorom proti zahodu, in Šanghajski „Dalziel“ poroča celo, da zasleduje bežečo cesarico japonsko konjeništvu. „Standard“ je dobil iz Šanghaja brzojavko, da je položaj v Pekinu jako težaven, in da bi bila vsa obnavljanja z Lihungčangom in z drugimi uradniki brez smisla, dokler daje cesarica iz varne daljave svoje ukaze. Cesarica je — tako poroča „Standard“ — vzela seboj svoj imetek v 60 zabojih, njeno spremstvo pa je bežalo peš v Jusien. Cesarica je dala 12 Kinezov obglaviti, ker so bili na sumu, da držijo s tujci. Ako je torej cesarica res ušla iz Pekina, vzrastejo iz tega za mednarodne čete velike težave, kajti cesarica je provzročiteljica sedanje vojne in ona bo vojno nadaljevala do zadnjega. Dvomiti ni, da bo Pekin v kratkem ves zaseden, in da se tudi notranje mesto ne bo moglo ustavljati evropskim topom, toda s tem vojna še ne bo končana. Kineške vojske niso še premagane popolnoma, in niso se razšle, nego samo umaknile ter bodo nedvomno nadaljevale svoj odpor. Med velevlastmi pa je zopet nastalo veliko nezaupanje. Anglija se je polastila cele doline Yangce ter se izgovarja z Rusi, ki bodo zasedli severni del Kineške. Iz Pariza

mora biti. Le počakaj ropar, zdaj te grem tožit. Grem — tak gotovo, kakor je Bog v nebesih, tožit te grem!

Predno pa je Juri v mesto prišel, že je žandar njegovega tovariša mu iz mesta nasproti priglasil, gnil ga je iz sodnije, pred klop, ga na njo pripnejo, in začeli so s palicami po njegovi zadnji strani šteti. Sodnik pa je vpil čez okno doli: „Jaz ti bom že pokazal, kaj se reče sodnika s ‚capinom‘ zmerjati.“ In briči so še bolj po njem udrihali.

Ko so mu jih biriči 25 odšteli, so ga s klopi odpeli. Tukaj pa jih kaznenec lepo ponižno in mirno vpraša, če bo zdaj obleko slekel in jo Juriju nazaj dal.

„Zakaj pa?“ vpraša brič. Ta dva se nista razumela. Zakaj je Jurijev tovariš batine dobil, je vedel, ali da sme obleko obderžati, tega ni zapopadel. Tako dobro se mu še nikoli ni izteklo. (On je mislil, da so batine bile zato, ker je obleko vkral.)

Šele ko sta capin in Jurij skupaj prišla, se je vsa dogodba pojasnila. In tu se je enkrat pokazalo, kako je sodnija naš Bog.

Ker je postenjak poštenemu capin rekel, zato je capin v poštenjakovi obleki 25 zasluženih batin dobil.



in Tokia se oglašajo že svarilni glasovi. Ako se b polastila ena velevlad dela Kineške, gotovo tudi drug nebodo hotele zaostati in tako bo odtrgala vsak svo kos. Iz tega pazamorejo narasti veliki in nevarni mednarodni razpori, ali celo medsebojne vojske.

Zavjetje Pekina.

London 22. avgusta. Iz Šanghaja se telegrafira da so imele zvezne vojske, ko so predrle obzidje zunanjega mesta, vroč boj s Kinezi. Konečno predrle so tudi zid v bližini prepovedanega mesta in ga naskočile. 4000 dobro oboroženih kineških kristjanov se je pridružilo našim vojskam in jim izvrstno pomagalo. To je prav dobro prišlo, ker oni tamkajšne kraje in razmere poznajo. Zdaj vihrajo tudi že na cesarski palači v Pekinu zastave zveznih vojsk. Bojevanje po ulicah traja naprej, ker Kinezi se še vedno trdovratno upirajo. Z radostjo so že toliko časa oblegani in v vedni smrtni nevarnosti evropski posladniki in drugi Evropejci svoje rešitelje sprejeli.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,

prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo

1 krono 20 vin. ali 60 kr.

10 izvodov stane na leto 3 krone 30 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jožef Treff

krčmar

v Ragoznici pri Ptuj

priporoča svoje izvrstno vino in mrzla jedila.

Točna postrežba in nizke cene.

Smerekove škafe

z železnim obročem po 35 kr.

na štacjon Poličane postavljene, (manj kot 10 se ne odda)
prodaja

Alojz Walland v Oplotnici.

40 polovnjakov dobrega vina

lastnega pridelka iz leta 1898.

imajo posestniki pri Sv. Lovrenci v Slov. Goricah
litter po 18 kr. še na prodaj.

Kupci naj se glasijo pri J. Šuen-u v Gaberniku, pošta Juršinci
pri Ptuj.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

 **Letni sejmi:** 

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

5. dne avgusta in 25. dne novembra.

 **Konjski in goveji sejmi:** 

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

 **Svinjski sejmi:** 

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

 **Tedenski sejmi:** 

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Hranilnica (Sparkassa) *vlad. državnega mesta* *Ptuj*

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Hranilno

in

posojilno društvo

(Spar- u. Vorschussverein)

v Celji,

glavni trg šte. 2,

prvo nadstropje,

posojuje proti 5¹/₂, in obrestuje hranilne vloge s 4¹/₂ odstotnimi obresti.

Traun & Stiger

v Celji.

Trgovina z špecarijskim, kolonjalnim blagom, sladčicam (delikatese) in mineralno vodo na debelo in drobno.

G. SCHMIDL

-novi

nasledniki v Celji

Rotovška ulica 1 „zum Bischof“ Glavni trg 20
trgovina z suknenim, rokotvornim, platnenim, drobnim, tkanim in novošegnim blagom.

Največja in najstarejša zaloga

šivalnih strojev in bicikelnov.

Obrazci se brezplačno dopošiljajo in vsem zunajnim naročilam najhitreje in po vsem vstreže.

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun

kramarskih in živinskih sejmov,
ob enem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun domačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski kupci.

Lekarna pri zamorcu v Radgoni

priporoča slednje zdravila:

Za giht in rematizem (trganje po udih in vranjenju) 1 flaška 50 kr. ali 1 krono.

Kričistilen čaj, 1 zvezek 30 kr. ali 60 vin.

Krofgeist, 1 glažek 20 kr., ali 40 vin.

Mazilo za krof, 1 tigele 20 kr. ali 40 vin., posebno dobro sredstvo za krofe in debeli vrat.

Prah proti bledenici, 1 škatelca 20 kr. ali 40 vin.

Prah proti potnim nogam, 1 škatlica 40 kr., ali 80 vin.

Prah proti kašlju, 1 škatlica 20 kr., ali 40 vin.

Fina ribja mast, 1 flaša 60 kr., ali 1 K 20 h.

Kolodium za kurja očesa, flaša 35 kr. ali 70 h.

Pflaster proti kurjem očesom, 1 škatlica 30 kr., ali 60 vin., prav izvrstno sredstvo za kurja očesa z debelo kožo.

Balsam proti ozeblini, 1 flaška 25 kr., ali 50 vin.

Konjski prah, izvrstno za goltanje 25 kr., ali 50 vin.

Mlečni prah za pomnoženje in poboljšanje mleka 20 kr., ali 40 vin.

Svinjski prah proti perečem ognju in črnmici 30 kr. ali 60 vin.

Homejopatične kaplice za svinje proti črnmici 25 kr. ali 50 vin.

Celtne proti glistam, izvrstno sredstvo za velike in male 1 škatlica 25 kr. ali 50 vin., kakor vse sorte domače in vnanje specijalitete.

Razpošilja po pošti dvakrat na dan.

Maks Leyrer, lekarnar v Radgoni.

Lekarna pri zamorcu v Radgoni
razpošilja po pošti dvakrat na dan.

Lekarna pri zamorcu v Radgoni
razpošilja po pošti dvakrat na dan.

R. Makotter v Mariboru

koroška ulica šte. 17 in 24.

Prva štajerska trgovina žimnic (Drahtmatratzen) in pohištva (Möbel) priporoča vsakovrstno **pohištvo**, medleno, politirano in lakirano, **železne postelje**, lepe **otročje postelje** z omrežjem, tapetovano **kostne postelje**, vsakoršne **tepihe** (preproge) **žimnice** (madroce) iz konjske dlake, morske trave in **Afrique-žimnice**, **ogledala** vsake velikosti, žimnice, — lastni izdelki — in drugo posteljnino.

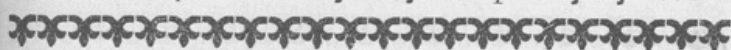
Vse blago le najboljše kakovosti in po najnižji ceni.

Meščanska parna žaga in mizarstvo.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Vstreže se po vsem najhitreje in po najnižji ceni.



Gostilna v Šoštanji

v lepem kraju z zdravim podnebjem, se tudi brez koncesije proda, eventualno v najem da, in je za kakega ponzjonista prav pripravna.

Ista obstoji iz 3 lepih suhih sob, kuhinje, ene mrzle kleti in jame za led, hlevov, lepega vrta za sprehajati. Zraven spada tudi 2 joha zemljišča.

Dalje se na **glavnem trgu v Šoštanji**



ena hiša

z nekaj zemljišča, pripravna za kakega trgovca radi pomankanja družine prav po ceni proda.

Pojasnila daje ustmeno: hotelir **F. Rajster v Šoštanji**.

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami v Celju, glavni trg 2,

priporoča svojo največo zalogo **molitvenih in šolskih knjig** in **ljudskih (narodnih) spisov**.

Rudolf Tabor v Celji

Glavni trg 14

Gospodska ulica 5

priporoča svojo obilno zalogo **izgotovljene obleke** za gospode, kmete in fante (otroke) po najnižji ceni.

H. Prettner prej J. Weiner v Celji, glavni trg. šte. 18.

Zaloga **steklenega, porcelanastega, kamenitnega blaga** in **majolik**.

Prevzem posteklenja pri stavbah in vsakoršnih popravil.



Umetni mlin,



kateri na teden vagon žita zmelje, in **vodna žaga** za deske s trajno vodno močjo in **poslopjem vred**, oziroma tudi do **20 johov zemljišča**, je po ceni prodati. — Več pove iz prijaznosti gospod

Johann Straschek v Celji, glavni trg šte. 4.

Obleke za gospode in dečke

po meri, najnovejši modi, in nizki ceni izdeluje solidno

A. Masten v Ptuj.

Tam so tudi na ogled vzorci najnovejših in trpežnih **štofov**.

Dobra naravna vina

iz lastnih goric: Brezovca, Repiča, Gruškovja in Otem-a iz let: 1868, 1885, 1890, 1894, 1896, 1897 in 1899, prodaja na debelo in po nizki ceni

Ignac Leskoschegg v Ptuj.

Med. univ.

Dr. Mezler, pl. Andelberg,

ordinar skupnega špitala v Ptuj,

je svojo dosedajšno stanovanje premenil in ordinira sedaj na

florjanovem trgu št. 5,

(Ferschisches Haus.)



Nakupovanje

frišnega sadja, kakor:

jabolka, hruške, breskve, slive,
grozdje, kutne, orehe, kostanj in

frišne črne (zrele)

bezgove jagode,

dalje

zeljnate glave za ribati, repo,
paradajzarje, murke za v glaže.

Za jesensko setev pa priporoča semena za:

repo, za zimsko glavno solato, repincel, zimsko špinačo, zimsko zelje, zimski ohrovt, zimsko kolarabo, zimsko redkev, zimsko karfijolo, zimski poteršil in zimsko korenje:

Adolf Sellinschegg

trgovina s špecerijo „k zelenem vencu“
v Ptuj.

Josef Ornig

v Ptuj

kupuje

 jabolka 

za prešati.

P. n.

Usojam si cenjenemu občinstvu uljudno naznati, da sem v gospodski ulici štev. 10 odprl trgovino z barvami, kjer se

vsakovrstne oljnate barve, lak, firnež, terpentin, sikativ, suhe barve, pinzelni i. t. d. po najnižji ceni prodajajo.

Z odličnim spoštovanjem

J. Sorko,

slikar in barvar v Ptuj, gospodska ulica štev. 10.

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenem vencu“

v Ptuj

kupuje zmiraj.

frišna jajca, med, čebelni vosek,
maslo, krompir, čebulo, česen,
vsake vrste fižol,
posušene gobe, bren in drugo frišno zelenjavo, potem

živo in pitano perutnino,

suhe hruške, suhe črešnje, suhe višnje,
suhe slive in jabolčne krlje, dalje

orehe, lešnike

in vsakovrstno frišno sadje.

Vse to po visokih cenah.

Pristni čebelni vosek

kupuje po najvišjih cenah

ALOIS WALLAND v Celji, rotovžke ulice.

V Savinjski dolini

v prav lepem kraju, se da s 1. oktobrom t. l. po nizki ceni in proti lahkimi pogoji

v najem gostilna z ledenico, kovačija na dva ognja (mehe žene voda) in kolarstvo (bognarja.)

Natančneje pove Juri Saveršnik v Št. Petru v Savinjski dolini na Štajerskem.

Na Polenšaku v Slov. goricah

se proda ali tudi v najem da:

Šolsko poslopje v dobrem stanu in z opeko krito, katero obstoja iz dveh izb in kuhinje. Poslopje stoji tik cerkve. Ker pelje skoz ta prijazen kraj velika cesta, je pripravno za vsakršno podjetje. Okolica je velika in ker ni tam nobenega zdravnika, bi tudi tak imel mnogo zaslužka.

Krajni šolski svet na Polenšaku.

Proda se ali v najem da takoj ali tudi pozneje poslopje v katerem se nahaja dobro vspevajoča gostilna in prodajalna z vso opravo.

K hiši spadajo štale, kleti, sobe za prenočišče i. t. d. Zemljišča, to je: vinogradov, gozdov, travnikov, in drugega polja je okoli 10 do 12 johov. Proda ali v najem da se vse skupaj, ali posamezno. Vse to se nahaja v lepem kraju v Dolencah v Halozih. — Več pove: Jože Lafuta v Dračih p. Sv. Vid pri Ptuj.

Kopališče v Ptuj.

Vsak dan dobe se kopele v banjah, pršilne in mrzle kopele in vsaki torek, četrtek in soboto od 1 do 2 ure popoldne soparne kopele, ki posebno pomagajo zoper trganje po udih in kosteh.

JOS. KASIMIR v Ptuj, florijanski trg.

Trgovina specerijskega in vsakovrstnega blaga, zaloga piva „Reininghaus“, zastop zavarovalnega društva proti ognju in zavarovanjem življenja „Generali“ ustanovljeno leta 1876, — priporoča najmočnejši špirituz za jesih, žganjarije, najboljše olje, cement, karbolineum, žgano smolo, suhe in oljnate farbe, povlak (firnajs) galico, rafija, žveplo, gumi za cepljenje, apno za klajo (futterkalk.) Grenka sol. Živinske in druge kortače, papir za muhe i. t. d. — in druge reči po najnižji ceni.

GEORG STELZER,

tapetar in dekorater v PTUJU, gospodska ulica 12, priporoča svojo zalogo izgotovljenega tapetarskega blaga, vsakovrstne madrace, počivalnice ali divane itd. po najnižji ceni; gospodje župniki dobe posebni rabat.

JOSEF GSPALTL.

zlatar, srebrar in optiker v Ptuj, crkvena ulica št. 6, priporoča svojo zalogo najnovejših, najpripravnejših insolidnih žlahnih kamenov, zlatnine, srebernine itd., potem tudi svojo veliko zalogo zlatih, srebernih, tula- in nikelnastih ur. Za vsako uro se več let jamči. blaro lepotijo in dragotijo kupuje po najvišji ceni, ali jih pa tudi zamenja za drugo robo.

Usakovrstna popravila se sprijemajo in vsakemu v zadovoljnost, dobro in po nizki ceni izdelujejo.

Josef Kollenz v Ptuj

priporoča svojo

steklarsko in porcelanstvo blago posebno mednike (sodčki za med), steklenice (flaše) za jesih in slatino, šipe za okna.

Velika izbira posode za gostilne, okvire za podobe, pozlačenje okvirov in vsakoršnih lesenih in kovinskih reči.

S. Friedrich v Ptuj,

poštna ulica št. 4, blizu posojilnice

kupnje kosti, cape, staro železo, vsakovrstne kože in žito, vsakoršni fižol, veštajn (vinski kamen), kakor tudi kovinske odpadke po najvišji ceni.

V Teržici pri Jurovcu

dobé se na

Ružičkovi žagi

vedno po najnižji ceni:

drva za kurjavo in sicer:

orehovi odpadki, žagovina in drevesna skorja za vinogradski kompost.

On pa tudi kupuje vsakovrstne panje in les za sodarje

v Ptuj, kakor tudi na žagi.

Braton Slawitsch

trgovska podružnica

v Ptuj — Wagplatz

priporoča svojo obilno zalogo specerijske, roko-delne (manufakturne), Norimberške lepotične in drobne robe.

Tam se dobiva tudi pravo domačo platno za rjuhe in obleko po najnižji ceni.

Karl Ackermann,

urar

v PTUJU, glavni trg,

v gledališkem poslopu

ima veliko zalogo

ur, zlatih in srebernih reči.



Ženitbene prstane vsake velikosti.

Vsakovrstna popravila, kakor tudi popravila godbenih avtomatov, izdeluje vestno, hitro, po najnižji ceni in proti jamstvu.

Ustanovljeno leta 1842.

V. Schulfink,

trgovina s specerijskim blagom

v PTUJU, glavni trg

priporoča iz svoje velike zaloge sladkor, kavo, riž, moko, južno sadje, olje, jesih itd.

Gumi za cepljenje, najboljše rafijo po najnižji ceni.



Agentura c. kr. priv. zavarovalne družbe

„oesterr. Phönix.“

Pekarija na deželi

blizu Celja z dobrim prometom,
je z, ali brez zemljišča po ceni za prodati.

Več pove iz prijaznosti gospod

Johann Straschek v Celji, glavni trg šte. 4.

Zaloga oblek za gospode.

Em. Müller v Mariboru

priporoča prav fine izdelke gotovih oblek za moške; kakor
tudi veliko zalogo finih štofov, domačih in vnanjih fabrik
za narejanje oblek po meri.

Proda se:

1 lep petrolejski svetilnik (luster) z dvema svetilni-
cama;

2 štelazi za prodajalno in en otroški voziček pri

JOS. GSPALTL-nu,

zlatar, srebrar in optikerju, ter založniku ur v PTUJU.

Celje **Alois Walland** Celje

trgovino špecerijskega blaga na debelo in drobno.

Zaloga parne moke

firme C. Scherbaum & Söhne v Mariboru po najnižji ceni,
v Celji poštne prosto.

Razpošiljatev kave po 5 kil franko na vsako pošno postajo, po nižji
ceni kakor v Trstu.

Brata Slawitsch

v Ptuj priporočata

Singer A } šivalne stroje, „Hove C“ za črevlarje
Medium } in krojače,
Titania }

„Ringschiffchen“, šivalne stroje za črevlarje in krojače,
Cylinder Elastik za črevlarje, „Styria“-bicikelne.
Zaloga vsakoršnih delov za bicikelne in stroje.

Vsak naj zahteva cenilnik (Preisliste.)

Bratov Uray

v Radgoni

trgovina

priporoča svojo veliko zalogo

kovanega železa, pleha, drotnatih žeblicev,
mlatilnih mašin „Göplne“,

mašine za slamo rezati, vinske preše,
prešne vretene (sveče), traverse, železniške
šije, šivalne mašine, grobne križe, kakor
tudi cement po nizkih cenah.

Med. univ. Dr. Jos. Kuras

ordinar skupnega špitala

v Radgoni, glavni trg 133,

ženski zdravnik, poročni pomočnik in bivši
ranocelniški slušatelj

ordinira { dopoldne od 9 do 12 ure,
popoldne od 2 do 3 ure.

Med. univ. Dr. ERNST TREITL,

zdravnik v skupnem špitalu

v Ptuj.

Zobozdravnik, piplje zobe brez bolečin,
plombira za 1 gld. in višje, stavi umetne
zobe, tudi krone, mostke in cele čeljusti.

Johann Kramberger,

poprej J. Deller v Radgoni, glavni trg, k „zlati kugli“
priporoča svojo bogato sortirano zalogo špecerijskega, materialnega in
barvarskega blaga.

Velika zaloga Judendorfer, romanskega in portlantovega cementa.

C. kr. prodaja pulfra, velika zaloga kapselnov in patronskih rorčkov
vsake velikosti.

Tiskarna

W. Blanke, Ptuj,

glavni trg 6,

uredjena z motorji, najnovjšimi stroji in modernimi pis-
menkami (črkami)

prevzame vsakoršna tiskovna dela,

kakor: poslovne liste, račune, pobotnice, fakture, tabele,
okrožnice, prospekte, cenilnike, nadpisne liste, nadpise na
listih, povabila, pesmi, programe, vizitnice, plesni red, šta-
tute (pravilo), tarife za jedila in pijačo, zaročne in ženit-
bene liste, oglase (plakate), smrtne oglase, letna poročila
itd. Prevzame se tudi natis brošur in spisov (knjig.)

Lastne knjigoveštvo.

Velika zaloga dvojezičnih tiskovin za cerkvene, občinske
in šolske urade itd. itd.

Stavbene šine

dopošilja ročno iz svoje zaloge

Joh. Radakovits,

trgovina z železom v Celji.

Burska in angleška vojska.

Med najboljšimi voditelji Burov je sedaj prvi general Dewet. Ako bi bil imel Cronje, katerega sta Roberts in Kitchener ujela z veliko bursko vojsko, vsaj polovico tiste taktične prebrisanosti kakor Dewet, bi bile vojne razmere Burov danes prav ugodne. Sam Dewet pa ne more rešiti burske stvari in naj si je še tak mogočnej in še tak junak. Včerajšnji listi so prinesli zanimivo vest, da je Dewet, mesto da bi dal ujeti samega sebe, ujel 4000 Angležev z več topovi, ter da je pozval Baden-Powella, bivšega branitelja Mafekinga, naj se poda. Poročalo se je tudi, da je Baden-Powell vprašal že za pogoje. „Reuterjev urad“ pa je takoj na to sporočil, da je Dewet obleganje Baden-Powella pri Komandonecku opustil ter odmahiral dalje proti severju. Bržčas je bilo tistih 4000 Angležev, katere naj bi Dewet ujel, pod poveljninstvom Baden-Powella ter jih potemtakem Dewet ni ujel, nego se v vspricho pičlosti svoje vojske — komaj 2000 mož — sam umaknil. Vzlic temu, da se torej vesela vest o velikanskem uspehu Deweta ni uresničila, pa je vendar-le operiranje Deweta mojstrsko in največjega občudovanja vredno. Od Betlehema v Oranju do Ventersdorpa v Transvaalu je okoli 300 km., katere je prekoračil Dewet s svojo četo v 20 dneh, neštevši 10 dni, katere je prebil počivajoč med Kroonstadom in Vaalom. Lovili in preganjali so ga Kitchener, Methuen, Smith-Dorien, Paget, Broadwood i. dr., a ušel jim je vendar-le. Da, generali so morali hiteti celo drug drugemu na pomoč, sicer bi jih bili „bežeči“ Buri ujeli ali uničili. Brigada Pageta je kmalu opustila preganjanje. Broadwood je bil tepen 19. julija pri Palmietfonteinu, 21. julija je Dewet severno Kroonstada ujel 100 Valizerjev, 22. julija je moral Methuen prihiteti Baden-Powellu pri Rustenbergu na pomoč, dočim je moral Carrington bežati od Elandrivera do Zeerusta. 7. t. m. je hotel Methuen blizu Venterstrooma zgrabit Deweta, a ta se mu je izmuznil. 9. t. m. je poskušal svojo srečo Kitchener, a dosegel ni ničesar. 12. t. m. je Kitchener streljal s topovi na Deweta, toda ta mu je pokazal hrbet, ter bil 15. t. m. preko Ventersdorpa že v Transvaalu. Tako je Dewet ušel doslej vsem angležkim zanjkam. Vendar pa angleški general Roberts še ni obupal, da ga konečno vendar-le dobi v svojo pest. Kako se bo ta dolgotrajna vojska iztekla, ne more nikdo dobro soditi. No — pa Angleži se že kesajo, ker jim je ta vojska že dosedaj požrla čez 70 tisoč vojakov in več kot 1000 milijonov goldinarjev denarja.

Kakšna bo kazen Brescijeva?

V Italji nobenega, še tako velikega hudodelca ne usmrtijo, ampak ga obsodijo v dosmrtno ječo. Najprej preživi hudodelec deset let v samotni ječi, ki je dva metra dolga in en meter široka. Za hrano pa dobi samo kruh in vodo. Dela mu ne dajo nikakšnega in tudi ne sme brati ali pisati. Govoriti z njim ne sme nihče. Ako bi pa nemiren bil, ga v nekaj silovni pič zvežejo in tako more z zvezanimi rokami in nogami v taki postelji spati, ki je rakvi (trugi) podobna. Sprehajati ga pustijo le malokdaj in še takrat med dvema visokima stenama.

Če enkrat teh deset let v taki ječi prebije, potem ga denejo v drugo ječo, kjer bo delati mogel. Že tako prvo ječo malokateri obsojenec prestane, ker navadno že prej znori ali pa umre. Sodba Brescijeva bo 29. avgusta in bo v enem dnevu končana.

(Anarhisti na Reki.) 9. avgusta poskušali so anarhisti na Reki grozno nesrečo napraviti. Pod vagonom električne železnice razstrelila je ena dinamitna patrona. Patron pa je bilo jako veliko kar skupaj na relse položenih, a razletela se je samo ena, ker je bilo deževno vreme in so patrone premočene bile. Dežju se je torej zahvaliti, da se ni strašna nesreča zgodila. Anarhistov niso dobili.

Ven z resnico!

Krota v Celji se zaradi „Štajerca“ še vedno ne more pomiriti. Ker že drugzega „Štajercu“ doprinese ne more, pa se jezi nad ptujskim mestom, nad županom, nad podžupanom Kaiser-jem, gosp. Sellinscheggkom, gospodom Kollenz-om itd. Torej ljubi kmet! dajmo enkrat preiskati, kateri so boljši kristjani, gospodje v Ptuj, ali varovanci celjske „krote“, gospodje dr. Sernec, dr. Dečko i. dr. Oglejte si enkrat ptujsko mestno župno cerkvo. Kdo jo je tako lepo prenovil? To so storili, ptujski mestni odbor, hranilnica in župan gospod Ornig, ki je sam iz svojega žepa podaril za cerkvena okna 2000 kron. Sedaj pa vprašaj enkrat dr. Sernec-a, dr. Dečko-ta in druge take, če je kateri od teh gospodov že kedaj en vinar za cerkev podaril! Kaj tacega jim ne pade na misel. Pač pa so z denarjem od kmetov v Celji eno palačo zidali, v katerej se gostilna in kavarna nahaja, kjer gospoda Dr. Dečko in dr. Sernec vsak dan sedita, jesta in pijeta in nemške časnike, ter gotovo tudi „Štajerca“ bereta. Kaj je dalje gospod župan Ornig zagrešil? On se trudi že leta sem, da bi sejme povzdignil, da bi zunanji živinski kupci in prekupci k nam zahajali; letos piše ogromno pisem na zunanje dežele, da bi prav veliko trgovcev na Spodnje Štajersko po sadje prišlo, da bi se skoz to dražje prodati zamoglo; konečno zida vsako leto, za sebe ali občino, tako da ljudje tudi iz okolice skoz njega zaslužek dobijo. Gospod podžupan Kaiser je že okoli 300.000 gl. v malo letih ljudstvu v Halozih in drugi okolici ptujski za delavce v svojih vinogradih izdal. In kaj je gospod Sellinschegg storil? No, on od kmeta jajce, perutnino in druge kmetijske pridelke kupuje. Seveda, konzum bi vam bolj ugaljal, da bi tudi naši kmetje prej na boben prišli kakor so, in še bojo po drugot prišli, da bode pri tem si žepe polnili. Dalje se tudi predrznemo vas vprašati: koliko pa gospoda dr. Dečko in dr. Sernec kmetom zaslužiti dasta? Presneto malo, ali pa nič! ker taka odvetniška pisarna je podobna davkariji, v katero se more le notri nositi, ven se pa ne dobi nič.

Pa „krota“ celjska ni samo lažnjiva, ona je tudi grozno zabita.

Ona namreč v svoji zadnji številki piše, da je naš „Štajerc“ dražji kakor „Domovina“, in da bi 4 gl. 80 kr. koštal če bi bil tako „velik“ kakor je „Domovina“ in bi vsak teden dvakrat izhajal. — Oj preljubi tepec od „Domovine“ obžalujemo te, ker tebi se gotovo meša. Vendar predno te odpeljejo v norišnico, stori nam še eno ljubav in malo bolj poglej

našega „Štajerca“ in svojo „Domovino.“ Razprostri popolnoma našega „malega Štajerca“ in ga položi na „Domovino“, potem bodeš spoznal, da je naš „Štajerc“ dvakrat tako velik kakor tvoja „Domovina.“ Ljubi prijatelj! ako stane „Domovine“ ena številka 5 krajcarjev, mogel bi po takem naš „Štajerc“ veljati 10 kr., a on stane samo 2 krajcarja. Uči se računati ljuba krota, lagati pa se odvadi, saj veš da lagati se ne sme in je greh.

Našim naročnikom.

Od veliko naših naročnikov dohajajo vedno pri-
tožbe, da „Štajerca“ niso dobili. Mi prosimo torej
vsakega našega naročnika, ki „Štajerca“ najdalje do
prve nedelje po izdaji ne prejme, da nam to nemu-
doma pismeno naznaniti blagovoli, da nam bo mogoče
pravočasno radi pošte potrebne korake storiti.

Razne stvari.

**Gospod Möller, zastopnik berolinske firme
Köpke, došel je v Ptuj. Stanuje v nemški društveni
hiši pri gospodu Blaschitz-u in kupuje jabolka v
vsaki množini.**

(Sv. Anton v Slov. Goricah.) Na dan Velike gospoj-
nice 15. avgusta sta se vračala iz božje poti, od sv. Trojice
fanta Tomaž Slana in Sebastijan Bižik domov v Kraljevec, fare
Sv. Jurija ob Ščavnici. Med potom v Brengovi, pa so nju po-
čakali, ter napadli z noži, brata Jakob in Martin Kovačič, ter
brata Alojz in Franc Pučko vsi iz Župetijec fare Sv. Antona.
Slana so grozno ranili na prsih, do pljuč in od levega očesa
do zob z notraj v ustih, ter bo težko da bi okrevaj. Bižik pa
je srečno pete odnesel. Pa tem zlobnežem še ni bilo dovolj. Ko
so že Slana zdelali in ga pustili v krvi ležečega, ter so še po-
tem napadli, v Župetincih pri Fekonjevej gostilni mimogredoča
tamošnjega občinskega predstojnika g. Matija Kos-a in pošte-
nega, miroljubnega ter značajnega mladeniča Jožefa Štelcar-ja iz
Kraljevca. S Štelcar-jem bi bili gotovo ravno tako storili kakor
s Slanom, ko bi se njim ne bi mogel izmuzniti. Hudobneže
so žandarmi že spravili v varno zavetje.

(Iz Sv. Vida pri Ptuj. Grdo ravnanje.) 61-letni
prevžitkar Janez Trafela iz Trdoboje bil je 10. t. m. od ko-
čarskega sina Antona Merc-a brez povoda tako pretepan, da
je na večih krajih težko poškodovan. Merc-a so za njegovo ju-
naštvo v Ptuj pri c. kr. sodišču zaprli.

(Polensak pri Ptuj 17. julija. Junak z nožem.)
V nedeljo dne 5. t. m. popivali so že dopoldne lesni delavci
(Kranjci in Hrvati) v gostilni Jurija Lovrec-a na Polancih, popol-
dan šli pa so v gostilno Franca Šorija. Kranjcu Antonu Betal-u
se je mošnjiček z denarjem spraznil, krčmar mu pa na upanje
ni hotel nič dati, in tudi njegov delovodja Gregorek se ga ni
usmilil. Betal se je zaradi tega tako razburil, da je takoj nož
potegnil in začel z njim mahati. Po prihodu krčmarja Šorija
je Betal nož zopet nazaj v žep spravil, nato pa šel ven in svo-
jemu tovarišu Franc Leskovec-u skoz okno kričal: »imaš ko-
rajžo!« Leskovec je na to šel ven, ko pa je prestopil prag,
bil je že z nožem sprejet. Betal je Leskovec-u nož večkrat v
glavo zasadil, tako da je težko ranjen. Leskovec-u prihitela sta
delovodja Gregorek in delavec Franc Peršon na pomoč, pa
tudi ta dva je Betal z nožem obdelal in obema težke telesne
poškodbe prizadjal. Betal-a so pri c. kr. sodišču v Ptuj zaprli.

(Nesreča na Ptujski Gori.) Dne 11. t. m. o 1/2 4 uri
zjutraj peljal je kmet Pekmajer iz Majšperga težko naloženi voz
kamenja čez Ptujsko Goro proti Ptuj. Na sredi klanca utrga
se zavora in voz s kamenjem drvi z največjo silo po klanecu
navzdol. Po nesreči prideta dva kmečka voza s kravami vpre-
žena ravno v tistem času nasproti po hribu gor. Ker je bilo

še mračno ni se dalo v naglici ogniti in tak so treščili skupaj.
Kmet Štefan Turk iz bližnje vasi je prišel med vozova in za-
dobil težke poškodbe na glavi, dvema kravama pa so bile
zadnje noge odbite. Na ravno tistem kraju so se že večkrat
nesreče zgodile, in celo ljudje so tam že svoje življenje zgubili.

(Z nožem zabodel.) 15. t. m. zvečer nastal je v nek-
gostilni v Lendovi velik pretep, pri katerem je mizar Štefan
Klep od Sv. Miklavža zadobil eno globoko rano v trebuh,
eno v levo roko. On je smrtnonevarno ranjen. Prepeljali so ga
u bolnišnico in ga tam operirali.

(Iz kota na Pohorji.) Smiliš se mi ubogi »Štajerc«
ker vse na tebe leti. Celó točo z bliskom in gromom bi na te
poslali, ko bi jo znali narediti. Pa saj nič ne pomaga. Z veseljem
pričakujemo tisti čas, v katerem te bomo lahko vsaki teden
vsaj enkrat brali, in si s tvojimi nauki na umu, kakor na polju
loži pomagali in ravnali. Mi Pohorci te radi beremo, in smo
veseli, da tudi med nas prihajaš. Samo enemu med nami n-
po volji, našemu preslavnemu županu, od katerega bi lahko
cele bukve spisali z naslovom: Zgledno življenje na Pohorji.
Ne bom dalje razjavil; samo vprašal bi Vas rad: »Ljubi mo-
župan kje neki imate pravico vsakega »Štajerca«, ki pride v
občino Kot, če ga v roke dobite zažgati?« Ne, ne, le počasi.
Pred svojim pragom prej pometite, potem še le drugim zgled-
davajte. Če Vam pa pride po usodi vendar le kak »Štajerc«
v roke, prosimo Vas ponižno, prizanesite mu, saj veste kaj moramo
mi vse Vam prizanesti. Če Vas pa »Gospodar« tako lepo uč-
smo pa veseli, da ga ne dobimo.» Neubogljiv Kotničar

(Z revolverjem.) Pretečeni četrtek zvečer šlo je neka-
g. Treff-ovih delavcev, ki so že precej pijani bili, v gostilno g. Mar-
činko-ta na Kaniža predmestji. Tam so vsakovrstne nerodnosti
počenjali. Če tudi se jih je večkrat iz gostilne odpravilo, silili
so še vedno nazaj. Napadli so ženo gostilničarja in jo s pestmi
obdelovali. Ko je gostilničar iz kleti nazaj prišel in vse to
videl, začel je delavce skoz vrata ven porivati, na kar pa so
ti prav po roparsko z vsakovrstnim orodjem začeli po vratih
razbijati — tako dolgo, da so se vrata odprla. Nato vdrli so
v hišo, kjer pa jih je gospod Marčinko s polnim revolverjem
pričakal. G. Marčinko vstrelil prvikrat kot v opomin v zrak, a
v trenutku zgrabil ga je eden od napadovalcev za vrat. Počila
sta nato še dva strela in en napadalec z imenom Čizek padel
na tla — zopet vstane in nekaj korakov beži, potem se pa
nezavesten zgrudi na tla. Ena krogla zadela ga je blizu srca.
Čizek-a odpeljali so nato v ptujsko bolnišnico, kjer je drug
dan vsled smrtne rane umrl.

(Iz Konjic) se nam poroča, da se je tam pri streljanju
proti toči 29. julija zgodila nesreča. Ko so ob 6. uri popoldan
začele strelne postaje delovati, zleti strelna uta v zrak, strelača
Franceta Pukl-na pa vrže 38 korakov preč. Čudno je, da ga
ni usmrtilo, ampak ga le nevarno osmodilo. Pukl pravi, da je
ko je špago »cinder« prižgal in takoj šel drug možnar napolnjevat
je prižgani možnar vstrelil in špago pa tako nesrečno v uto
ravno na smodnik vrglo, da se je isti vžgal. Kaj se je potem
zgodilo, pravi, da ne ve. Preiskava pa pravi, da je mogla strela
v uto vdariti, in tako nesrečo povzročiti.

(Smrt in pogreb konzumnega društva v Šoštanji.)
»Ljubi kmet! Nikdo se do sedaj ni brigal za tebe. Siromal-
si; tvoj trgovec te je izsezel, zdaj bomo pa mi prijeli krama-
rijo v roke. Ti bodeš ud konzumnega društva intam ne bo
samo ceneje kakor pri trgovcu kupil, ampak bodeš koncen-
leta pri sklepu računa še lepi del dobička nazaj plačnega
dobil.« Te besede so raznašali klerikalci po našem mirnem
trgu. V resnici sladke so bile te besede in limanica nastavljen
ubogemu kmetu, zvodila je nekatere na tisto, da so se pri-
družili konzumnemu društvu. Kaj so vedeli kmetje od tega
da vsled pristopa tudi dobrostojnost za blago prevzamejo, ka-
jim pa prej nikdo ni povedal. Kramarija se je odprla — pa
kak čudež! Blago je bilo veliko dražje kot pri drugih trgovcih
in nič se ni moglo tam kupiti. Ogibali so se kmetje te nesrečne
„zadrega“ in vidli so, da so od ustanoviteljev tega društva tako
kakor se je na mnogih krajih naše spodnje štajerske dežele
zgodilo — zapeljani in oškojeni bili. Možje, ki imajo od trgo-

vine toliko izobraženosti kot čevljar od poljedelstva, so stali na čelu te „zadreg“. Ubogi kmetje so dajali svoje težko zaslužene krajcarje v to kramarijo; pa kam so prišli tisti denarji? — ni jih več. Nahajajo se pri nekaterih židovskih trgovcih na Dunaju in drugot, kateri si roke menčajo in smejiijo čez tako lahko zasluženi dobiček, katerega so si iz kmetovih žuljev pridobili. Šoštajnski konzum stoji danes pred bobnom. V hišo, od katere se je kmetom toliko obečalo, nastavl se je bankerot. 4461 K 66 h morajo družniki, verni in pošteni kmetje, kot dragi spomin na to kramarijo plačati. Dva konzuma in sicer ta drugi na Frankolovem, kateri zadnji je v žalosten spomin od farovžkega komija, kaplana Jakoba Palir-ja zapuščen, sta v kratkem žlahtno zaspala in kmalu bomo tudi od drugih bankerotov takih zadrug slišali, ker že od vseh stranij škriplje in poka. Revščina po naši ubogi spodnji štajerski deželi je skoraj pri vsaki hiši doma. Naši ubogi kmetje še za davek ne morejo denarja skupaj spraviti, zdaj jih pa še plačila za ta nasrečni konzum mučijo, ki jih bo celó spravil na boben. Namesto da bi zapeljivci ubogega kmeta, namesto da bi tisti, ki so kmeta z sladkimi besedami k takim farovžkim eksperimentom prisilili, namesto da bi tisti kaplani, kateri ta konzumna društva ustanovljajo — zgubo, katera je neizogibna — sami plačali, pa konzumu, katerega so v nesrečo kmeta ustanovili, hrbet obrnejo in prepustijo ude židovskim rokam, iz katerih so poprej blago dobili, ne menoč se kaj bodo tisti ž njimi naredili. Tudi gospod kaplan v Leskovci že prosi, da bi se prestavil, ker pri „kšeftu“ konzuma le zguba kaže, misleč: boljše je, da grem „prej kot poznej“. „Vsak čevljar naj ostane pri svojem kopitu“, pravi neki stari pregovor in naj bi si tega ti mladi nesrečo doprinašajoči kaplani na čelo zapisali. Veliko nesreče so že skoz svoje kramarije nepotrebno našim kmetom povzročili. Kmetje poslušajte dober svet: odtegnite vaše roke proč od teh farovžkih kramarij, ker vam niso za drugo kakor za nesrečo in v pogubo. Kmetje šoštajnske okolice so nam že „učno plačilo“ dali in s tem konzum na večno pokopali. — Zaspala je krava, katero so kmetje pri rogah držali, židje in ustanovitelji konzuma pa za vime molzli. — Počivaj sladko. —

(Prebrisanost ustanoviteljev konzumnih društev.)

Kakor nam kažejo pravila kmetijskih društev, so gospodje ustanovitelji prebrisane glave. Iz teh pravil se razvidi, da ti gospodje že od vsega začetka niso imeli zaupanja v svoje počenjanje, to je v svoje kramarije. § 4 teh pravil namreč govori, da član ne sme poprej kakor meseca oktobra in sicer pismeno načelniku svoj delež in odstop odpovedati in da še potem eno celo leto kot ud društva ostane. To se namreč pravi, da še po napovedanem odstopu celo leto za zgubo z svojim celim premoženjem dober stoji. Vidi kmet na primer meseca januarja, da se pri konzumu slabo gospodari, ne more pa poprej kot mesca oktobra tistega leta svoj odstop naznaniti, ostane potem še do oktobra prihodnjega leta, torej z vsem 22 mescev ud društva in plačnik zgube. Kaj se pa v teh 22 mesecih lahko zgodi, to si vsakdo zamore misliti in to tembolj ako gospodarje teh konzumnih društev pogleda. Vsakemu udu konzumnega društva naj bode zategadelj rečeno, da pravočasno in pismeno odstop načelnikstvu naznani, da se mu ne bode tako kakor Šoštajnskim kmetom zgodilo.

(Razganjači našega „Štajerca.“) Velikokrat smo se že mogli prepričati, da posebno naši gospodje duhovniki nad „Štajercom“ razsajajo in sicer gotovo samo zato, ker je ta list namenjen ubogemu kmetu, kateri danes pod uplivom klerikalne stranke stoji, oči odpreti in mu pot pokazati, po katerem lahko k zboljšanju njegovega stana pride. Posebni razganjači „Štajerca“ so gospod župnik v Pilštanju in njegovi tovariši v Zagorji in Prevarji. Kje ga zagledajo tam se jezijo, da jim skoraj žile popokajo. Prisiljeni smo zategadelj tote gospode razganjače vprašati, kaj da jim je „Štajerc“ storil, in tudi ako imajo katoliško vero, ali pa če celo kateremu drugemu Bogu služijo?! Ti gospodje hočejo biti zastopniki Boga. Pridgajo najmanj trikrat v tednu besede našega Zveličarja „ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“ pa delovanje teh gospodov je čisto drugačno. Besede le besede ostanejo, njih vest je pa polna sovraštva do vsakega pravično mislečega človeka. Tudi naj

si zapišejo ti gospodje na vrata, da se pri nas človek, kateri drugače govori kot misli in dela, imenuje „figamož“.

(Iz Ptujca.) Ljubljanski „Slovenec“ štev. 74 poroča, da se je 29. julija t. l. pri Sv. Trojici v Slov. goricah vršil katoliško političnega društva za okraj Sv. Lenard v Slov. goricah glavni zbor. Duša in glavni steber tega zbora bil je kaplan od Sv. Benedikta. Mi bi ne našli trudavredno, temu ugovarjati in se na njegova že tolikrat pri različnih in ponavljajočih shodih ozirati, ki so vsakokrat napadali štajersko vlado, štajerski deželni odbor i. t. d., ko bi ne vedeli, da je gospod Muršič sam zoper svoje prepričanje govoril. On je omenjal razen motiva „proč od Gradca“ tudi sledeče: Za izobrazbo, vedo in umetnost daje dežela 63.000 kron, za deželni muzej 143.000 kron, za risarsko akademijo 19.000 kron, za realično šolo 91.000 kron, za deželni muzej v Ptuj 30.000 kron in od vsega tega mi nimamo nič. (Torej nobenih koristij.) Ljubi gospod! Nebi Vi programe ptujske gimnazije v roke vzeli in v tistih dobrohotno bratih hoteli, koliko učencev slovenske narodnosti tudi tukaj za njihovo prihodnost tla poklada in koliko jih je v njihovih dijaških letih s štipendijami in podporami obdarjenih bilo? Mogoče boste Vi med temi, takih dobrot uživajočimi dijaki tudi ime: Franc Muršič iz Goričnice pri Sv. Margareti, našli! Gospod kaplan! mogoče boste priznali, da ste tudi Vi eden tistih ptujskih gimnazijalcev bili, kateri je z visoko in lepo štipendijo obdarjen bil? Niste li tudi Vi prosta kosila (Freitische) uživali? Kako zamorete Vi od tistih zavodov, ki so Vam za Vaš poznejši poklic pot ugledila, reči: „in od vsega tega mi nimamo nič!“ — Meminissee juvat . . . ! Ako ptujska gimnazijalna knjižnica s slovensko lekturo ni opremljena, je seveda obžalovanja vredno, zna se pa kar še manjka nadomestiti. Vendar dovoljujemo se vprašati: „Ste Vi le en vinar za nakup takih knjig že darovali?“ — Da bi slovenski dijaki pri dobavanju slovenskih knjig pri zunanjih učiteljih bili od teh vsled tega kedaj zavračani, je gola laž, ali pa vsaj natolcevanje. Da se pa učencem s slabim napredovanjem v obligatnih predmetih od privatne lekture — bodisi ista nemška ali slovenska — odsvetuje in se jih od tega, ne samo po nemških ampak tudi po slovenskih profesorjih, kakor v Ptuj tako tudi v vseh učnih zavodih države zadržuje, je po gimnazijskih pravilih potrjena potreba. Toliko gospod Muršič za sedaj! Želite prilično kaj več, bomo Vaši želji ustregli. — Nekdo ki tako nepravilno ne misli kakor Vi.

(Gospod župnik iz Majšperga) piše na »Pettauer Zeitung« sledeče: V neki zadnji številki »Pettauer Zeitung« se bere, da je podpisani v neki njegovi pridigi prepovedal »Štajerca« brati, in to greh imenoval. Ker se podpisani s »Štajercem« ni pečal, ni toraj pri nikaki pridigi le z eno besedo o njem omenil, je prepričan, da je slav. uredništvo »Pettauer Zeitung« pri oni notici od njenega dopisnika zapeljano bilo, ali pa kar bo gotovejš, od nekega tukajšnjega obrekovalca zapeljano bilo. To v svrhu resnice brez zahtevanja kakega poročila. Majšperg, dne 16. avgusta 1900. Vsim spoštovanjem, Jakob Marinič, župnik.

(Čudna bolezen.) Zdravniki v Hamburgu imajo z neko posebno boleznijo opraviti. Eno žensko je lani strela zadela. Ležala je 6 mescev. Ko je vstala, zamogla je hoditi le s pomočjo drugih in to le par korakov. Otrpela so ji bile roke in ramena. Čudno pa je, da kadar grmi in treska, da takrat lahko premika z rokami in nogami. Ko nevihta neha, ji udje iznova otrpnejo.

Odpis zemljiške štibre po nevihti.

(Konec.)

Pri ponavljajočih se škodah v enem in tistem letu, pa odpis davkov ne sme več znesti kakor toliko kolikor celi letni davek znese. Z ozirom na visokost škode, ki mu jo je nevihta povzročila, in ako je naznanilo škode potrebno ali ne, naj se ravna po sledečem navodilu:

Enoletna setva. Je ta na $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ ali vsa uničena, ravna se odpis davka po tem, in ako je vsa

enoletna setva uničena, odpiše se tedaj celi davek, t. j. le takrat, ako to leto ni mogoče še drugo leto vseti. Ako se pa v slučaju zgodi, da je po prvi leti, mogoče še drugo letno sejati, odpiše se mu mesto cellega davka samo dve tretjini, torej okroglo vzeto polovico.

Prva letna. Ako je ta na $\frac{1}{4}$ ali $\frac{1}{3}$ uničena, ne zgodi se nobena odpisnina. Le, če je prvi pridelek na $\frac{1}{2}$ uničen, odpiše $1\frac{1}{4}$. Ako je nevihta uničila prvega pridelka $\frac{3}{4}$, ali cel ta pridelek, odpiše se $\frac{1}{2}$ davka.

Drugoletna. Pri tej mora najmanj $\frac{3}{4}$ pridelka uničenega biti, da se $\frac{1}{4}$ davka odpiše; ker $\frac{3}{4}$ od $\frac{1}{2}$ je okroglo $\frac{1}{4}$.

Sadni vrt s travo (ali travnik na novo zasajen z mladim drevjem) je, kakor smo že povedali, mešana kultura. Škoda se tukaj računi kakor pri glavnem pridelku z $\frac{2}{3}$.

Da se bolje razumemo, stavimo tukaj nekaj zgledov in sicer vzemimo na primer:

1. Parcela z enoletnino posejana, ali posadena, je toraj edini letni prihodek. Ta parcela nese čistega doneska 40 kron, in je uničena na $\frac{1}{4}$, odpiše se toraj davka 4 krone 31 vinarjev.

2. Parcela s prvim dohodkom (prvo setvijo), s čistim doneskom 40 kron, in je na $\frac{1}{4}$ uničena, ni nobenega odpisa.

3. Ravno taka parcela na $\frac{1}{3}$ uničena, tudi nič odpisa.

4. Ista parcela na pol uničena, se odpiše 4 kron 31 vinarjev.

5. Zopet ravno taka parcela na $\frac{2}{3}$ uničena, se odpiše kakor gori pod števil. 1 rečeno.

6. Je na taki parceli druga letnina na $\frac{3}{4}$ uničena, se odpiše tudi kakor pod števil. 1 navedeno.

Preračun škode po § 2 odstavek 2, te postavbe bomo razložili tako: vzemimo na primer vinograd, ki nese čistega skupnega dohodka 40 kron, in posestnik obdeluje v eni in tisti občini samo ta vinograd, in le-ta mu je bil po oidimu (peronospori, slani) na $\frac{1}{4}$ uničen. Tukaj ne zgodi se nič odpisa, če tudi je bila samo enoletnina. Ravno pri taki parceli pa na $\frac{1}{3}$, toraj več kot na $\frac{1}{4}$ uničena, se pa odpiše 4 krone 31 vinarjev. Če pa tu posestnik v eni in isti občini poleg vinograda obdeluje še druge kulture, ki pa, seveda po oidinu (peronospori, slani) niso uničena, se ne odpiše nobena štibra, čeravno bi pri vinogradu škoda več sto goldinarjev znašala.

Kako dobro je toraj, da se pravočasno in vstrajno proti takim trtnim in sadnim boleznim bojujemo.

Gospodarske stvari.

(Pridelovanje dobrega sadnega mošta.) Letos bode, kar je znano, prav veliko sadja. Prihodnje dve leti pa, kakor skušnje učijo, ga bode le malo.

Kdor toraj sedaj svojih jabolk po nizki ceni prodati noče, stori dobro, ako sam dela jabolčnik in ga v kleti shrani. Jabolčnik se bode čez eno ali dve leti prav dobro prodal. Da bode pa jabolčnik tudi

obstanujoč in dober okus ohranil, more se ž njim ravnati tako-le:

1. Popolnoma sladke jabolke morejo s kislinami ali boljše z lesnikami pomešane biti, ker same sladke ne dajo dobrega mošta.

2. Pozne zimske jabolke smejo se tudi v trdnem stanju, to je predno so popolnoma dozorele, za mošt porabiti, vendar morejo se, kadar so že stolčene, vs 24 - 48 ur (kakor je toplota) ležati pustiti in še potem prešati.

3. Zrele jabolke morejo se takoj prešati, brcati, da bi se kaj časa stati pustile, ali celó sem in tja pretresale in sicer brez da bi se kaj vode pridjalo, ker mošt, kateremu se voda pridene, obdrži se komaj pol leta.

4. Vsako sadje se mora pred prešanjem oprati, da se gnile jabolke, pesek, perje in druga nesnaga odstrani. Pri prešanju se mora snažno ravnati, mošt pa precej v snažne in žveplane sode stočiti.

5. Za 300 litrov potrebuje se 9—10 centov jabolk. Kdor pa vodo zraven priliva in 1—2 centov sadja prihraniti hoče, ta bo pokvaril ves mošt.

6. Mošt pusti se v tistih sodih kipeti, v katerih se je iz pod preše pretočil. On se pred in med kipenjem ne sme pretakati. Kipenje stori najbolje mrzli kleti.

7. S sadnim moštom se v kleti ravno tako ravna kakor z vinskim moštom. Mošt se sme precej pred prvim kipenjem od drožev proč vzeti, kar pa ni potrebno, škoduje pa večkrat.

8. Bo mošt v kleti kalen, ali se celó vleče, to pride od tega, ker je bilo sadje presladko, ali prezrelo. Tukaj pomaga, če se prilije frišnega mošta iz hrušk lesnik, ali pa nekoliko črnega čaja (Thee) ali pa „tanina“, katerega se v lekarnah kupi. Nemo se pa take reči veliko priliti, ampak po malem to večkrat, tako dolgo da se sčisti.

9. Mošt se še bolj obstoječ naredi, ako se pridene nekoliko vinskega kamna (Weinstein) ali da se mu primeša vinskih droži. Ako se mu pridene stolčeni jabolki lesnik, ali hrušk lesnik, dernulj, nešpelj in kuten.

Na tak način in brez vode pripravljeni mošt obdrži se 3 leta, ima dober okus in dobro ceno.

(V porabo odpadlega sadja.) Sadje, ki samo odpada, da se porabiti prav dobro za dober sadni jesil. Drobnost stolčeno tako sadje se dene v snažen sod in se potem s kuhano vodo polije. Na liter take kaš računati se dobre $\frac{3}{4}$ litra vode. Sod se postavi v svrhu kisanja na topel kraj, kjer naj stoji kakih 7 dni; potem se ta mešanica skozi platno precedi in v drug sod pretoči. Na 12 litrov take že sčistene tekočine den se en četrt litra pivovih drožij (Bierhefe) in košček črnega kruha. Sod se na to dobro zapre in štiri tedne pri miru pusti. Konečno se ta že gotovi jesih precedi še enkrat.

